

KARTA PRZEDMIOTU (ZAJĘĆ)

Kod przedmiotu (zajęć): 0912.4.RM1.C.PZM

Nazwa przedmiotu (zajęć) w języku polskim: Podstawowe zabiegi medyczne

Nazwa przedmiotu (zajęć) w języku angielskim: Basic medical treatments

1. Usytuowanie przedmiotu (zajęć) w systemie studiów

1.1. Kierunek studiów	Ratownictwo medyczne
1.2. Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
1.3. Poziom studiów	Pierwszego stopnia
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu (zajęć)	dr Magdalena Dudzikowska
1.6. Kontakt	magdalena.dudzikowska@ujk.edu.pl

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu (zajęć)

2.1. Język wykładowy	Polski
2.2. Wymagania wstępne	Podstawowa wiedza z anatomii i fizjologii człowieka oraz podstawowe wiadomości z farmakologii w zakresie niezbędnym do przygotowania i podawania produktów leczniczych. Gotowość do przestrzegania zasad bezpieczeństwa i aktywnego udziału w ćwiczeniach praktycznych.

3. Szczegółowa charakterystyka przedmiotu (zajęć)

3.1. Forma zajęć	Wykłady (W), ćwiczenia praktyczne (P). Obecność na wszystkich formach zajęć jest obowiązkowa
3.2. Miejsce realizacji zajęć	Salę dydaktyczną – wykład; pracownia umiejętności praktycznych / Centrum Symulacji Medycznych (CSM) – ćwiczenia praktyczne.
3.3. Forma zaliczenia zajęć	Zaliczenie z oceną (ZO): wykład – kolokwium pisemne; ćwiczenia praktyczne – zaliczenie praktyczne na podstawie oceny wykonywanych czynności.
3.4. Metody dydaktyczne	Wykład: wykład informacyjny i problemowy, objaśnienie, analiza krótkich przypadków, prezentacja multimedialna. Ćwiczenia praktyczne: instruktaż, pokaz z objaśnieniem, ćwiczenia praktyczne, metoda przypadków, metoda sytuacyjna, praca w małych grupach, symulacja medyczna, informacja zwrotna i doskonalenie techniki wykonywania zabiegów pod kierunkiem nauczyciela.
3.5.a. Wykaz literatury podstawowej	1. Dziechciaż M. Podstawowe czynności pielęgnacyjne i zabiegi medyczne: podstawy teoretyczne i katalog check-list. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2023. 2. Aktualne akty prawne regulujące wykonywanie zawodu ratownika medycznego oraz medyczne czynności ratunkowe. 3. World Health Organization. WHO Guidelines on Hand Hygiene in Health Care. WHO, Geneva 2009.
3.5.b. Wykaz literatury uzupełniającej	1. Aktualne charakterystyki produktów leczniczych (ChPL) oraz materiały dotyczące bezpiecznego przygotowania i podawania produktów leczniczych. 2. Aktualne zalecenia dotyczące zapobiegania zakażeniom związanym z opieką zdrowotną, aseptyki i antyseptyki. 3. Aktualne instrukcje producentów sprzętu medycznego wykorzystywanego podczas ćwiczeń.

4. Cele, treści i efekty uczenia się

4.1. Cele przedmiotu (zajęć) (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykłady

- **C1.** Przekazanie uporządkowanej wiedzy dotyczącej prawnych i organizacyjnych uwarunkowań wykonywania podstawowych zabiegów medycznych oraz zasad bezpieczeństwa epidemiologicznego, aseptyki i antyseptyki.
- **C2.** Wyjaśnienie zasad przygotowania pacjenta, stanowiska, sprzętu i materiałów oraz bezpiecznego wykonywania podstawowych zabiegów medycznych, monitorowania pacjenta, pobierania materiału biologicznego i podawania produktów leczniczych.

Ćwiczenia praktyczne

- **C1.** Kształtowanie umiejętności przygotowania pacjenta i stanowiska oraz wykonywania wybranych podstawowych zabiegów medycznych zgodnie z zasadami bezpieczeństwa, aseptyki i antyseptyki.
- **C2.** Kształtowanie umiejętności pomiaru i dokumentowania podstawowych parametrów życiowych, technicznego wykonania EKG, pobierania materiału biologicznego, obliczania dawek oraz przygotowania i podawania produktów leczniczych różnymi drogami.
- **C3.** Kształtowanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo pacjenta i własne, prawidłowej komunikacji, współpracy w zespole oraz krytycznej oceny poprawności wykonywanej czynności.

4.2. Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykłady (W) – 6 spotkań: 3 w semestrze zimowym i 3 w semestrze letnim

Semestr zimowy:

1. Podstawy prawne wykonywania zawodu ratownika medycznego. Bezpieczeństwo epidemiologiczne: higiena rąk, rękawiczki i środki ochrony indywidualnej, aseptyka i antyseptyka, odpady medyczne. Rany i krwawienia, oparzenia, opatrunki i desmurgia.
2. Podstawowe parametry życiowe – zasady pomiaru i dokumentowania. EKG – przygotowanie pacjenta i technika wykonania zapisu. Źródła danych o pacjencie: obserwacja, wywiad, pomiar i analiza dokumentacji medycznej.
3. Obliczanie dawek produktów leczniczych. Ogólne zasady przygotowania i podawania produktów leczniczych. Iniekcje podskórne, podawanie insuliny i iniekcje domięśniowe.

Semestr letni:

3. Pobieranie krwi do badań laboratoryjnych i zabezpieczanie materiału biologicznego. Gazometria. Oznaczanie stężenia glukozy za pomocą glukometru.
4. Podawanie produktów leczniczych drogą dożylną. Kaniulacja żył obwodowych z zastosowaniem kaniuli krótkiej. Płyny infuzyjne. Zasady prowadzenia infuzji oraz obsługi pomp infuzyjnych i strzykawkowych.
5. Podawanie produktów leczniczych drogą doustną, podjęzykową, dopoliczkową, wziewną, do oka, ucha i doodbytniczo. Wlewka doodbytnicza z gotowego preparatu/leku. Zgłębnikowanie i płukanie żołądka. Cewnikowanie pęcherza moczowego

Ćwiczenia praktyczne (P) – 14 spotkań: 7 w semestrze zimowym i 7 w semestrze letnim

Semestr zimowy:

1. Higiena rąk, rękawiczki i środki ochrony osobistej, aseptyka i antyseptyka, odpady medyczne, przygotowanie stanowiska pracy.
2. Rany, krwawienia i oparzenia – ocena, tamowanie krwawienia, dobór i zakładanie opatrunków. Desmurgia – podstawowe obwoje, bandaże i siatki opatrunkowe.
3. Pomiar i dokumentowanie podstawowych parametrów życiowych. Obserwacja, wywiad ukierunkowany i analiza dokumentacji jako źródła danych o pacjencie.
4. Pomiar i dokumentowanie podstawowych parametrów życiowych. Obserwacja, wywiad ukierunkowany i analiza dokumentacji jako źródła danych o pacjencie – ciąg dalszy, doskonalenie umiejętności.
5. EKG - przygotowanie pacjenta, rozmieszczenie elektrod, wykonanie 12-odprowadzeniowego zapisu i ocena poprawności technicznej.
6. Obliczanie dawek. Przygotowanie produktu leczniczego do podania, identyfikacja pacjenta, produktu,

dawki i drogi podania; zasady bezpiecznej farmakoterapii. Iniekcje podskórne, podawanie insuliny i iniekcje domięśniowe.

7. Iniekcje podskórne, podawanie insuliny i iniekcje domięśniowe – ciąg dalszy, doskonalenie umiejętności.

Semestr letni:

8. Pobieranie krwi żyłnej systemem próżniowym – przygotowanie pacjenta i sprzętu, identyfikacja i zabezpieczenie próbek. Oznaczanie glikemii glukometrem oraz pobieranie materiału do gazometrii.

9. Kaniulacja żył obwodowych z zastosowaniem kaniuli krótkiej – dobór miejsca i sprzętu, technika, zabezpieczenie i ocena miejsca wkłucia.

10. Kaniulacja żył obwodowych z zastosowaniem kaniuli krótkiej – dobór miejsca i sprzętu, technika, zabezpieczenie i ocena miejsca wkłucia – ciąg dalszy, doskonalenie umiejętności.

11. Podawanie produktów leczniczych drogą dożylną. Przygotowanie i prowadzenie infuzji płynów; obliczanie szybkości wlewu i monitorowanie pacjenta. Pompy infuzyjne i strzykawkowe – przygotowanie zestawu, programowanie podstawowych parametrów, monitorowanie infuzji i reagowanie na typowe alarmy.

12. Podawanie produktów leczniczych drogą doustną, podjęzykową, dopoliczkową, wziewną, do oka, ucha i doodbytniczo; wykonanie wlewki doodbytniczej z gotowego preparatu/leku.

13. Zgłębnikowanie i płukanie żołądka - przygotowanie pacjenta i sprzętu, technika wykonania, bezpieczeństwo i postępowanie po zabiegu.

14. Cewnikowanie pęcherza moczowego – przygotowanie pacjenta i sprzętu, technika wykonania, bezpieczeństwo i postępowanie po zabiegu.

4.3. Efekty uczenia się realizowane w ramach przedmiotu (zajęć)

Efekty przedmiotowe (symbol)	Student, który zaliczył przedmiot (zajęcia)	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
------------------------------	---	---

w zakresie wiedzy zna i rozumie:

W01	mechanizmy działania podstawowych grup produktów leczniczych podawanych samodzielnie przez ratownika medycznego	RM1P_C.W18
W02	zasady dekontaminacji	RM1P_C.W21
W03	zasady i technikę wykonywania opatrunków	RM1P_C.W46
W04	zasady przygotowania do zabiegów medycznych w stanach nagłego zagrożenia życia	RM1P_C.W47
W05	zasady postępowania z pacjentem z założonym cewnikiem zewnętrznym	RM1P_C.W48
W06	zasady aseptyki i antyseptyki	RM1P_C.W52
W07	zasady zabezpieczania materiału biologicznego do badań laboratoryjnych, mikrobiologicznych i toksykologicznych	RM1P_C.W53
W08	wskazania do wykonania kaniulacji żył obwodowych kończyn górnych i dolnych oraz żyły szyjnej zewnętrznej i techniki jej wykonywania	RM1P_C.W69
W09	zasady monitorowania czynności układu oddechowego i układu krążenia metodami nieinwazyjnymi	RM1P_C.W70
W10	zasady podawania produktów leczniczych zgodnie z charakterystyką produktu leczniczego oraz aktualną wiedzą medyczną	RM1P_C.W72
W11	procedury medyczne stosowane przez ratownika medycznego, w szczególności zaopatrywanie ran i oparzeń, tamowanie krwotoków, unieruchamianie złamań, zwichnięć i skręceń oraz unieruchamianie kręgosłupa, z uwzględnieniem odcinka szyjnego, a także podawanie produktów leczniczych	RM1P_C.W80
W12	zasady cewnikowania pęcherza moczowego	RM1P_C.W106
W13	procedurę zakładania sondy żołądkowej i płukania żołądka	RM1P_C.W107

w zakresie umiejętności potrafi:

U01	monitorować czynność układu krążenia metodami nieinwazyjnymi	RM1P_C.U14
U02	podawać produkty lecznicze stosowane w stanach nagłego zagrożenia	RM1P_C.U20

	zdrowotnego, w tym anestetyczne, zwiotczające, analgetyczne, wpływające na profil krzepnięcia krwi, fibrynolityki, aminy presyjne oraz wybrane antybiotyki	
U03	oznaczyć stężenie glukozy	RM1P_C.U21
U04	założyć zgłębnik dożołądkowy	RM1P_C.U22
U05	założyć cewnik do pęcherza moczowego	RM1P_C.U23
U06	stosować zasady aseptyki i antyseptyki	RM1P_C.U46
U07	pobrać krew oraz zabezpieczyć materiał biologiczny do badań laboratoryjnych, mikrobiologicznych i toksykologicznych	RM1P_C.U56
U08	unieruchomić kończynę po urazie	RM1P_C.U57
U09	wykonać kaniulację żył obwodowych kończyn górnych i dolnych oraz żyły szyjnej zewnętrznej	RM1P_C.U79

w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K01	aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem	RM1P_K.1
K02	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	RM1P_K.2
K03	wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw i potrzeb	RM1P_K.3
K04	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z wykonującymi inne zawody medyczne, oraz w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym	RM1P_K.4
K05	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem	RM1P_K.6
K06	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	RM1P_K.7

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się realizowanych w ramach przedmiotu (zajęć)

Sposób weryfikacji (+/-)

Efekty przedmiotowe (symbol)	Kolokwium	Aktywność na zajęciach	Praca w grupie	Ocena wykonania zabiegu/symulacja medyczne
------------------------------	-----------	------------------------	----------------	--

Forma zajęć

1: 2:	W	P	W	P	W	C	W	P
W01	+							
W02	+							
W03	+							
W04	+							
W05	+							
W06	+							
W07	+							
W08	+							
W09	+							
W10	+							
W11	+							
W12	+							
W13	+							
U01				+				+

U02				+				+
U03				+				+
U04				+				+
U05				+				+
U06				+				+
U07				+				+
U08				+				+
U09				+				+
K01				+		+		+
K02				+		+		+
K03				+		+		+
K04				+		+		+
K05				+		+		+
K06				+		+		+

Adnotacja. 1: forma zajęć; 2: efekty uczenia się

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Forma zajęć:

WYKŁAD (W) (w tym zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość)

Ocena	Kryterium oceny
3,0	61–68% punktów z kolokwium pisemnego sprawdzającego znajomość i rozumienie zasad bezpiecznego wykonywania podstawowych zabiegów medycznych.
3,5	69–76% punktów z kolokwium pisemnego sprawdzającego znajomość i rozumienie zasad bezpiecznego wykonywania podstawowych zabiegów medycznych.
4,0	77–84% punktów z kolokwium pisemnego sprawdzającego znajomość i rozumienie zasad bezpiecznego wykonywania podstawowych zabiegów medycznych.
4,5	85–92% punktów z kolokwium pisemnego sprawdzającego znajomość i rozumienie zasad bezpiecznego wykonywania podstawowych zabiegów medycznych.
5,0	93–100% punktów z kolokwium pisemnego sprawdzającego znajomość i rozumienie zasad bezpiecznego wykonywania podstawowych zabiegów medycznych.

Forma zajęć:

ĆWICZENIA PRAKTYCZNE (P) (w tym zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość)

Ocena	Kryterium oceny
3,0	61–68% punktów z bezpośredniej, standaryzowanej oceny wykonania czynności praktycznej (stacja zadaniowa/OSCE); student wykonuje czynność na poziomie podstawowym, może wymagać ukierunkowania, nie popełnia błędów krytycznych.
3,5	69–76% punktów z bezpośredniej, standaryzowanej oceny wykonania czynności praktycznej (stacja zadaniowa/OSCE); student wykonuje większość elementów czynności prawidłowo, wymaga jedynie niewielkiej pomocy lub przypomnienia, nie popełnia błędów krytycznych.
4,0	77–84% punktów z bezpośredniej, standaryzowanej oceny wykonania czynności praktycznej (stacja zadaniowa/OSCE); student wykonuje czynność samodzielnie i prawidłowo w sytuacji typowej, zachowuje właściwą kolejność postępowania i wyjaśnia kluczowe etapy.
4,5	85–92% punktów z bezpośredniej, standaryzowanej oceny wykonania czynności praktycznej (stacja zadaniowa/OSCE); student wykonuje czynność samodzielnie, sprawnie i bezpiecznie, prawidłowo organizuje stanowisko, monitoruje efekt i uzasadnia postępowanie.
5,0	93–100% punktów z bezpośredniej, standaryzowanej oceny wykonania czynności praktycznej (stacja zadaniowa/OSCE); student wykonuje czynność samodzielnie, płynnie, bezpiecznie i zgodnie z procedurą, rozpoznaje nieprawidłowości, właściwie na nie reaguje i uzasadnia podejmowane działania.

5. Bilans punktów ECTS – nakład pracy studenta

Kategoria	Obciążenie studenta: studia stacjonarne	Obciążenie studenta: studia niestacjonarne
-----------	--	---

LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA (GODZINY KONTAKTOWE)	100	100
Udział w wykładach	30	30
Udział w ćwiczeniach	70	70
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA (GODZINY NIEKONTAKTOWE)	0	0
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	100	100
PUNKTY ECTS za przedmiot (zajęcia)	4	4

Przyjmuję do realizacji (data i czytelne podpisy osób prowadzących przedmiot (zajęcia) w danym roku akademickim)

.....

Zasada weryfikacji umiejętności: bezpośrednia obserwacja studenta podczas wykonywania standaryzowanej czynności praktycznej/stacji zadaniowej, z wykorzystaniem jednolitej karty oceny. Aktywność na zajęciach i praca w grupie mają charakter uzupełniający i nie zastępują praktycznej demonstracji umiejętności.

KARTA OCENY WYKONANIA CZYNNOŚCI PRAKTYCZNEJ

PODSTAWOWE ZABIEGI MEDYCZNE

Student: **Data:**

Oceniana czynność:

Kryterium oceny	Maks. liczba punktów	Uzyskane punkty
Przygotowanie pacjenta, stanowiska i sprzętu	20	
Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa, aseptyki i antyseptyki	20	
Prawidłowa technika i kolejność wykonania czynności	20	
Samodzielność i sprawność wykonania	20	
Komunikacja z pacjentem, zakończenie czynności i ocena efektu	20	
RAZEM	100	

Zasady przyznawania punktów w każdej kategorii:

20 pkt – czynność wykonana prawidłowo, samodzielnie, sprawnie i bezpiecznie; student potrafi uzasadnić swoje działanie

16 pkt – czynność wykonana prawidłowo; wymagane jedynie niewielkie ukierunkowanie

12 pkt – czynność wykonana zasadniczo prawidłowo, ale student wymaga pomocy prowadzącego

8 pkt – wykonanie fragmentaryczne lub z istotnymi błędami

0 pkt – brak wykonania lub wykonanie w sposób stwarzający zagrożenie

Ocena końcowa: 0–60 pkt = 2,0 | 61–68 pkt = 3,0 | 69–76 pkt = 3,5 | 77–84 pkt = 4,0 | 85–92 pkt = 4,5 | 93–100 pkt = 5,0

Błąd krytyczny: działanie lub zaniechanie mogące spowodować zagrożenie dla pacjenta lub osoby wykonującej czynność skutkuje niezaliczeniem ocenianej czynności.

Wynik: / 100 pkt **Ocena:**

Uwagi prowadzącego:

.....
.....

Podpis prowadzącego: